

การพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี

DEVELOPMENT OF OPERATIONAL COMPETENCIES OF WAIYAKAKORN IN SUPHANBURI PROVINCE

พระครูไพศาลธรรมวงศ์

Phrakru Paisalthammawong

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Pathumthani University

Email: cio.pravit@gmail.com

Received 14 February 2023; Revised 28 February 2024; Accepted 2 March 2024.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีเป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะไวยาวัจกร สมรรถนะของไวยาวัจกร และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรเป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ไวยาวัจกรในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 220 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน โดยเบื้องต้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกร ในภาพรวม มีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอันดับแรก คือ การได้ทรัพย์สินมาเป็นศาสนสมบัติของวัด รองลงมา คือการเก็บรักษาเงินของวัด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกั้นที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์ 2) การพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกร ในการจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนาตามความถูกต้องนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามารับผิดชอบบำรุงรักษา ในการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินที่จัดประโยชน์ ทะเบียนผู้เช่าหรือผู้อาศัยไว้ให้ถูกต้อง โดยวัดจะต้องทำสัญญาเป็นข้อผูกพันกับผู้เช่าอย่างมั่นคง วัดจะต้องออกใบเสร็จรับเงินแสดงการรับทุกครั้ง 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกร คือ พัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินของวัดและการแบ่งประเภททรัพย์สินของวัด การจัดทำทะเบียนทรัพย์สินที่จัดประโยชน์ จัดทำทะเบียนทรัพย์สินรวมถึงหนังสือสัญญาใด ๆ อย่างมั่นคง และพัฒนาความรู้ด้านการเก็บรักษาเงินของวัด การออกใบเสร็จรับเงิน การออกใบอนุโมทนา

คำสำคัญ: การพัฒนาสมรรถนะ; การปฏิบัติงาน; ไวยาวัจกร

Abstract

This research article is a mixed methods research study. Between qualitative research and quantitative research Use the concept of waiyakakorn characteristics. Performance of waiyakakorn and the concept of developing waiyakakorn's operational competency as a research framework. The research area is Suphan Buri Province. The sample group consisted of 220 waiyakakorn's in Suphan Buri Province using a proportional stratified selection method. Initially, a random sample was drawn. By sampling using a simple random method. Then, random sampling was carried out using a systematic random method. The research tools used were interviews and questionnaires. Statistics used in data analysis include percentages. Mean and standard deviation and methods of multiple regression analysis Qualitative research Used to analyze content and write descriptive narratives.

The results of the research found that: 1) Overall, waiyakakorn's operational competency was at a high level. When considering each aspect, the first is the acquisition of property as religious property of the temple, followed by the preservation of the temple's money. And the aspect with the least average value is the setting aside of the land where the temple is used to be used. 2) Developing the work performance of the waiyakakorn. In managing the property of Buddhism according to correctness It is very necessary to have government agencies take responsibility for maintenance. In preparing the register of beneficial assets Register the tenant or resident correctly. The temple must enter into a firm contract of obligation with the tenant. The temple must issue a receipt showing receipt every time. 3) Guidelines for developing the work performance of Waiyakakorn is to develop knowledge and understanding about temple property and classification of temple property. Preparing a register of beneficial assets Prepare a stable property register, including any contracts, and develop knowledge about keeping the temple's money. Issuing a receipt Issuing a certificate of appreciation

Keywords: Development of Competencies; Operational; Waiyakakorn

บทนำ

พระพุทธศาสนาถือเป็นศาสนาที่มีผู้นับถือมากที่สุดในประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่าเป็นศาสนาประจำชาติก็ว่าได้ โดยมีองค์กรสงฆ์เป็นผู้บริหารจัดการกิจการทางศาสนาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการปกครอง การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การสาธารณสงเคราะห์ เป็นต้น ถ้ามองในแง่ของ การบริหารการปกครองภายใน คณะสงฆ์ก็จะกล่าวถึงวัด ซึ่งวัดไทยในพระพุทธศาสนามีฐานะเป็น นิติบุคคลตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (Wirach Thiraphanmethi and Thongbai Teerananthangkun, 2003, 517) และถือว่าเป็นองค์กรทางศาสนาที่มีบทบาทสำคัญต่อสังคมของไทยมาตั้งแต่อดีตเป็นเวลายาวนาน

เมื่อพิจารณาในด้านกฎหมายจะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 กำหนดให้วัดเป็นนิติบุคคลและมีเจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัด โดยเจ้าอาวาสมีหน้าที่ในการ บำรุงรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี ในส่วนของการจัดการศาสนสมบัติของวัดได้มี

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 กำหนดวิธีจัดการทรัพย์สินโดยให้เจ้าอาวาสตั้งไวยาวัจกรหรือผู้จัดประโยชน์ของวัด ซึ่งในทางปฏิบัติเจ้าอาวาสจะแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัดหรือเรียกกันโดยทั่วไปว่า “กรรมการวัด” เป็นผู้ดูแลจัดการในเรื่องการเช่าที่ดินหรืออาคาร การทำบัญชีรับจ่ายเงินของวัด ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการจัดการเงินการกุศลเพื่อใช้ในการบริหารวัด และเมื่อพิจารณาการแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัด (Department of Religious Affairs, Ministry of Education, 1999: 16)

การแต่งตั้งไวยาวัจกรหรือผู้จัดประโยชน์ของวัด เป็นผู้จัดการศาสนสมบัติของวัด การแต่งตั้งถอดถอนไวยาวัจกรอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 ตรี แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 มหาเถรสมาคมตรากฎมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการแต่งตั้งและถอดถอนไวยาวัจกร ทั้งนี้ คำว่า “ไวยาวัจกร” หมายถึง คฤหัสถ์ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่เบิกความจ่าย “นิตยภัต” และมีอำนาจดูแลรักษาจัดการทรัพย์สินของวัด ได้ตามที่เจ้าอาวาสมอบหมายเป็นหนังสือนิตยภัตตามระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยการเบิกจ่ายนิตยภัต พ.ศ. 2514 หมายถึง เงินงบประมาณที่กรมการศาสนาได้รับเป็นประจำปีเพื่อจ่ายถวายอุปัถุมภ์ให้แก่พระภิกษุผู้ได้รับแต่งตั้ง หรือพระภิกษุผู้ปฏิบัติหน้าที่พิเศษตามที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตรานิตยภัต พระภิกษุผู้มีตำแหน่งหลายตำแหน่งทางราชการจะถวายนิตยภัตในตำแหน่งที่สูงกว่าเพียงตำแหน่งเดียว พระภิกษุผู้ได้รับแจ้งการถวายนิตยภัตให้ไวยาวัจกรไปขอเบิกนิตยภัตที่จังหวัดซึ่งพระภิกษุรูปนั้น สังกัดอยู่ภายในเดือนกันยายนของปี

การตั้งไวยาวัจกรเป็นตัวแทนของเจ้าอาวาส หรือแต่งตั้งผู้จัดหาประโยชน์ของวัด เหตุที่ต้องแต่งตั้งไวยาวัจกร ก็เพราะว่า การจัดประโยชน์ในศาสนสมบัติวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารทรัพย์สินเป็นเรื่องธุรกิจการค้าเชิงพาณิชย์ และการเงิน ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะให้เจ้าอาวาสเข้ามาจัดการด้วยตนเอง กฎหมายจึงตั้งให้ไวยาวัจกรเป็นตัวแทนเจ้าอาวาส และเป็นตัวแทนของวัด ซึ่งวัดต้องรับผิดชอบในการกระทำนั้น ถ้าได้กระทำภายในของเขตอำนาจที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้น ตำแหน่งไวยาวัจกร จึงเป็นตำแหน่งที่สำคัญสำหรับกิจการของคณะสงฆ์ ตำแหน่งหนึ่ง ตามบทบัญญัติกำหนดให้ช่วยงานเจ้าอาวาส หรือ แทนเจ้าอาวาสเมื่อได้รับมอบหมายหน้าที่จากเจ้าอาวาส จึงจะมีอำนาจโดยสมบูรณ์ในการดูแลรักษาและจัดการทรัพย์สินของวัดตามที่ได้รับมอบหมาย ในอสังหาริมทรัพย์บางประการจะต้องเกี่ยวข้องกับตัวบทกฎหมาย เช่น การทำนิติกรรมสัญญาต่างๆ ซึ่งจะต้องรู้เรื่องกฎหมายอย่างถ่องแท้ ดังนั้นหาก ไวยาวัจกรไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมย่อมทำให้เกิดผลเสียในการบริหารจัดการอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นศาสนสมบัติของวัดได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งไวยาวัจกรถือเป็นตัวแทนของเจ้าอาวาสในการทำนิติกรรมต่างๆ ทั้งทางด้านการทำนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินของวัด ทั้งในด้านวิชาการ ความชัดเจนในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานของรัฐที่เข้าเกี่ยวข้องในการทำนิติกรรม หากมีการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอีกทางหนึ่งด้วย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อประโยชน์แก่คณะสงฆ์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานของไวยาวัจกร ได้แก่ ด้านการยึดมั่นในคุณธรรม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านความรับผิดชอบ ในงาน ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ส่งผลต่อสมมติฐานด้านการ ปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร วารสาร หนังสือ ตำราทางวิชาการโดยมี ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมตามความเชื่อของบันดูรานันท์ พฤติกรรมของมนุษย์สามารถเรียนรู้จากผล ของการกระทำ ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรง หรือจากการเลียนแบบซึ่งถือเป็นการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ทางอ้อม โดยกระบวนการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม องศ์ประกอบ ส่วนบุคคล และองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ทฤษฎีภาวะผู้นำตามคุณลักษณะเป็นคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัวของแต่ละ บุคคล ซึ่งติดตัวมาตั้งแต่ เกิดเลยก็ว่าได้ เช่น ความเฉลียวฉลาด ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้า แสดงออก ความต้องการประสบความสำเร็จ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นต้น ทฤษฎีภาวะผู้นำตามแนวพฤติกรรมศาสตร์ เป็น การพัฒนาในช่วงปี ค.ศ. 1940-1960 เน้นศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกของผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการ ทำงานของเขา เป็นการผสมกันกับคุณลักษณะ ทักษะ และพฤติกรรมที่ผู้นำใช้ในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตาม พฤติกรรมที่มีการศึกษาและทำความเข้าใจกันมากคือพฤติกรรมที่มุ่งคนหรือมุ่งงาน โดยมองพฤติกรรมที่มุ่งคน จะ ทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุขทำงานได้ดีและมีประสิทธิภาพ ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ เป็นทฤษฎีที่ เกิดขึ้นใน ยุคปัจจุบันที่พยายามผสมผสานโดยนำทฤษฎีต่างยุคต่างสมัยมารวมกันใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่า กันเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดที่เรียกว่าผู้นำตามสถานการณ์เพราะว่าลักษณะและ พฤติกรรม ของผู้นำจะต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ความเป็นผู้นำจึงจะบังเกิดผล กล่าวอย่างง่าย ผู้นำจะต้องมีลักษณะ หรือเลือกใช้พฤติกรรมใดจึงจะทำให้การบริหารงานสำเร็จผล

3. แนวคิดเกี่ยวกับไวยาวัจกร

ไวยาวัจกรตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ข้อ 6 ให้เจ้าอาวาสวัดให้ไวยาวัจกร หรือผู้จัดประโยชน์ของวัดซึ่งเจ้าอาวาสแต่งตั้งทำบัญชีรับจ่ายเงิน ของวัด และเมื่อสิ้นปีปฏิทินให้ทำบัญชีเงินรับจ่าย และคงเหลือ ทั้งนี้ให้เจ้าอาวาสตรวจตรา ดูแล ให้เป็นไป โดย เรียบร้อย และถูกต้อง ข้อ 2 ในกรณีที่วัด เจ้าอาวาส ไวยาวัจกร หรือผู้จัดประโยชน์ของวัดถูกฟ้อง หรือถูก หมายเรียกเข้า เป็นโจทก์ร่วมหรือจำเลยร่วมในเรื่องที่เกี่ยวกับการดูแลรักษา และจัดการศาสนสมบัติของวัดให้ เจ้าอาวาสแจ้งต่อ กรมการศาสนาหรือศึกษาธิการจังหวัด ที่วัดตั้งอยู่ทราบไม่ช้ากว่าห้าวัน นับแต่วันรับหมาย

ความรับผิดชอบของไวยาวัจกร โดยที่ไวยาวัจกรมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดประโยชน์ศาสน สมบัติของวัด อันเป็นทรัพย์สินของ “พระศาสนา” นอกจากจะมีบทบัญญัติกำหนดขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ ไวยาวัจกร พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งถอดถอนไวยาวัจกรตลอดจน “ความรับผิดชอบ” ใน หน้าที่ของไวยาวัจกรไว้เป็นพิเศษ อีกส่วนหนึ่ง เช่นเดียวกับความรับผิดชอบของข้าราชการฝ่ายบ้านเมือง ผู้มี

หน้าที่ดูแลรักษาและจัดการทรัพย์สิน แ่นดิน หรือของ “ชาติ” ซึ่งแยกออกพิจารณาได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนความรับผิดชอบของไวยาวัจกร ในข้อที่ 1 คือความรับผิดชอบในทางแพ่งนั้น หมายถึง ความรับผิดชอบในฐานะที่ไวยาวัจกรเป็น “ตัวแทนของวัด” ซึ่งเป็นนิติบุคคล ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 31 ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ส่วนความรับผิดชอบของไวยาวัจกรในข้อที่ 2 คือความรับผิดชอบในทางอาญานั้น หมายถึง ความรับผิดชอบ ในฐานะที่ ไวยาวัจกรเป็น “เจ้าพนักงาน” ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505

ระเบียบวิธีวิจัย/วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ พื้นที่วิจัย คือ จังหวัดสุพรรณบุรี ประชากร คือ ไวยาวัจกรในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 489 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ไวยาวัจกรในจังหวัดสุพรรณบุรี 220 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยเบื้องต้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะไวยาวัจกร สมรรถนะของไวยาวัจกรของไวยาวัจกร และแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกร ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 ใช้ศึกษาความคิดเห็นต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี 2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ใช้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี 3) แนวทางการสนทนากลุ่ม คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญผู้ที่สามารถให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ในประเด็นเกี่ยวกับคุณลักษณะไวยาวัจกร สมรรถนะของไวยาวัจกรของไวยาวัจกร และสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกร ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ พฤศจิกายน 2562 -พฤศจิกายน 2563 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิจัย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยเอกสารวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 100.00 อายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.40 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.30 และน้อยที่สุดคืออายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.50 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา-อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 35.90 รองลงมา มีการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 34.10 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.50 มีประสบการณ์ทำงาน 3 ปี – 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.40 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.60 และน้อยที่สุด มีประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.50

2. คุณลักษณะไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า คุณลักษณะไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม มีความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} =3.65, S.D. = .42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ด้านบุคลิกภาพ (\bar{X} = 3.67, S.D. = .44) รองลงมา ด้านบทบาทหน้าที่ (\bar{X} = 3.66, S.D. = .41) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถ (\bar{X} = 3.62, S.D. = .40)

2.1 คุณลักษณะไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านบทบาทหน้าที่ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.66, S.D. = .41) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ มีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลในวัดหรือในชุมชนได้ (\bar{X} = 3.69, S.D. = .46) รองลงมา คือ มีการติดต่อประสานงานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของวัด (\bar{X} = 3.67, S.D. = .47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีจิตใจกว้างขวางยอมรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้อื่น (\bar{X} = 3.61, S.D. = .52)

2.2 คุณลักษณะไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านบุคลิกภาพ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.67, S.D. = .44) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ มีความเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ (\bar{X} = 3.70, S.D. = .46) รองลงมาคือ มีความกระตือรือร้นและสนใจในหน้าที่การงาน (\bar{X} = 3.68, S.D. = .47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ (\bar{X} = 3.64, S.D. = .48)

2.3 คุณลักษณะไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความสามารถ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.62, S.D. = .40) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ มีการแก้ไขปัญหาอุปสรรคได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเหมาะสม (\bar{X} = 3.70, S.D. = .46) รองลงมาคือ มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (\bar{X} = 3.67, S.D. = .47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงได้ (\bar{X} = 3.63, S.D. = .48)

2.4 คุณลักษณะไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.64, S.D. = .45) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สามารถสื่อสารกับทุกฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (\bar{X} = 3.68, S.D. = .47) รองลงมาคือ มีความสุขุมและรอบคอบในการปฏิบัติงาน (\bar{X} = 3.63, S.D. = .48) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความเป็นกันเองกับประชาชนในชุมชน (\bar{X} = 3.62, S.D. = .52)

3. สมรรถนะของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สมรรถนะของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม มีความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.67, S.D. = .34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ การยึดมั่นในคุณธรรม (\bar{X} = 3.70, S.D. = .30) รองลงมา ความรับผิดชอบในงาน (\bar{X} = 3.68, S.D. = .41) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ (\bar{X} = 3.64, S.D. = .38)

3.1 สมรรถนะของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการยึดมั่นในคุณธรรม มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.70, S.D. = .30) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ มีความยุติธรรม รักษาผลประโยชน์ และชื่อเสียงของวัด (\bar{X} = 3.78, S.D. = .41) รองลงมาคือ รักษาคำพูด มีสัจจะ และเชื่อถือได้ (\bar{X} = 3.73, S.D. = .44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กล้าในการตัดสินใจ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง และเป็นธรรม (\bar{X} = 3.63, S.D. = .50)

3.2 สมรรถนะของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.67, S.D. = .29) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ ปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาที่ได้รับมอบหมาย (\bar{X} = 3.72, S.D. = .45) รองลงมาคือ กำหนดมาตรฐาน หรือเป้าหมายในการทำงานเพื่อให้ได้ผลงานที่ดี (\bar{X} = 3.70, S.D. = .46) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พัฒนาระบบ ขั้นตอน เพื่อให้เกิดผลงานที่โดดเด่น (\bar{X} = 3.63, S.D. = .48)

3.3 สมรรถนะของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความรับผิดชอบในงาน มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.68, S.D. = .41) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ พัฒนาคณะกรรมาธิการให้รอบรู้เท่าทันเทคโนโลยี และนำมาประยุกต์ปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (\bar{X} = 3.71, S.D. = .45) รองลงมาคือ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายจนงานสำเร็จ โดยคำนึงถึงประโยชน์และความพึงพอใจของส่วนรวม (\bar{X} = 3.70, S.D. = .46) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ร่วมรับผิดชอบและรับชอบในภารกิจ หรืองานที่ตนเองดำเนินการโดยไม่บ่ายเบี่ยง หรือแก้ตัว (\bar{X} = 3.63, S.D. = .48)

3.4 สมรรถนะของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการทำงานเป็นทีม มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.66, S.D. = .41) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีเข้ากับผู้อื่นในองค์กรได้ (\bar{X} = 3.69, S.D. = .46) รองลงมาคือ สนับสนุนการตัดสินใจของทีม และทำงานในส่วนที่ตนได้รับมอบหมาย (\bar{X} = 3.67, S.D. = .47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รับฟังความเห็น และเต็มใจเรียนรู้จากผู้อื่น (\bar{X} = 3.63, S.D. = .48)

3.5 สมรรถนะของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.64, S.D. = .38) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ วางแผนการทำงานของตนเองไว้ล่วงหน้าเสมอ (\bar{X} = 3.73, S.D. = .44) รองลงมาคือ สามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้ตามมาตรฐานที่กำหนด (\bar{X} = 3.68, S.D. = .47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับวัดหรือชุมชน (\bar{X} = 3.57, S.D. = .58)

4. สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม มีความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.66, S.D. = .29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ การได้ทรัพย์สินมาเป็นศาสนสมบัติของวัด (\bar{X} = 3.70, S.D. = .22) รองลงมา การเก็บรักษาเงินของวัด (\bar{X} = 3.69, S.D. = .16) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกั้นที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์ (\bar{X} = 3.63, S.D. = .41)

4.1 สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการได้ทรัพย์สินมาเป็นศาสนสมบัติของวัด มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.70, S.D. = .22) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ ดำเนินการเปิดบัญชีธนาคารอย่างถูกต้องโดยมีเจ้าอาวาสเป็นหลัก (\bar{X} = 3.78, S.D. = .41) รองลงมาคือ มีการควบคุมดูแลเงินผลประโยชน์ เงินการกุศลของวัดอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ (\bar{X} = 3.71, S.D. = .45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ดำเนินการเปิดบัญชีธนาคารอย่างถูกต้องโดยมีเจ้าอาวาสเป็นหลัก (\bar{X} = 3.63, S.D. = .48)

4.2 สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการกั้นที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์ มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.64, S.D. = .41) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ มีการขอความเห็นชอบเรื่องการกั้นที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์ จากสำนักพุทธศาสนาแล้วและดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคมเรื่องการกั้นที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์อย่างเคร่งครัด (\bar{X} = 3.69, S.D. = .46) รองลงมาคือ มีความรู้เกี่ยวกับการกั้นที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์ เป็นอย่างดี (\bar{X} = 3.68, S.D. = .47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินที่จัดประโยชน์และทำสัญญาเช่าตามแบบที่สำนักงาน (\bar{X} = 3.57, S.D. = .56)

4.3 สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการให้เช่าที่ดินหรืออาคาร มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.65, S.D. = .41) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ มีความรู้เกี่ยวกับหลักการให้เช่าที่ดินหรืออาคารที่ถูกต้อง (\bar{X} = 3.69, S.D. = .46) รองลงมาคือ มีการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินที่จัดประโยชน์และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้เช่าที่ดินหรืออาคาร (\bar{X} = 3.67, S.D. = .47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ดำเนินการต่อสัญญาเช่า และตั้งราคาเช่าให้เป็นไปตามสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนดทุกประการ (\bar{X} = 3.61, S.D. = .48)

4.4 สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนาหรือที่วัด มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.64, S.D. = .36) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ มีการจัดทำเกี่ยวกับหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนาหรือที่วัด และจัดทำร่างสัญญาเช่าพร้อมด้วยเอกสารแนบท้ายสัญญา (\bar{X} = 3.73, S.D. = .44) รองลงมาคือ มีการจัดทำรายงานขอรับความเห็นชอบในการทำสัญญาเช่านานปี เสนอต่อเจ้าคณะตามลำดับและผ่านทางราชการจนถึงกรมการศาสนา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (\bar{X} = 3.68, S.D. = .47) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดทำงบเดือนแสดงรายรับ - รายจ่ายและยอดเงินคงเหลือของให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนาหรือที่วัด เสนอสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อนำเสนอต่อตามลำดับ (\bar{X} = 3.57, S.D. = .53)

4.5 สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการเก็บรักษาเงินของวัด มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก (\bar{X} = 3.69, S.D. = .16) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ มีการดูแลรักษาศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปตามกฎกระทรวงและพระธรรมนูญ (\bar{X} = 3.78, S.D. = .41) รองลงมาคือ มีการลงใบอนุโมทนาบัตร ลงบัญชีรายรับและอ้างเลขที่ใบอนุโมทนาบัตรไว้ทุกครั้ง (\bar{X} = 3.71, S.D. = .45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความรู้ด้านการเก็บรักษาเงินของวัดเป็นอย่างดี (\bar{X} = 3.61, S.D. = .52)

5. สมรรถนะของไวยาวัจกรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการยึดมั่นในคุณธรรม (X_1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_2) ด้านความรับผิดชอบในงาน (X_3) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_4) และด้านการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ (X_5)

6. สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของสมรรถนะของไวยาวัจกรส่งผลต่อสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าในการทำนาย (R^2)

เท่ากับ 0.978 จึงสามารถทำนายสมรรถนะของไวยาวัจกรส่งผลกระทบต่อสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรีได้ร้อยละ 97.80 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.50 + 0.22 (X_2) + 0.24 (X_3) + 0.25 (X_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{tot} = -0.22 (Z_2) - 0.34 (Z_3) + 0.33 (Z_5)$$

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้พบว่า การพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี มีการอภิปรายผล ดังนี้

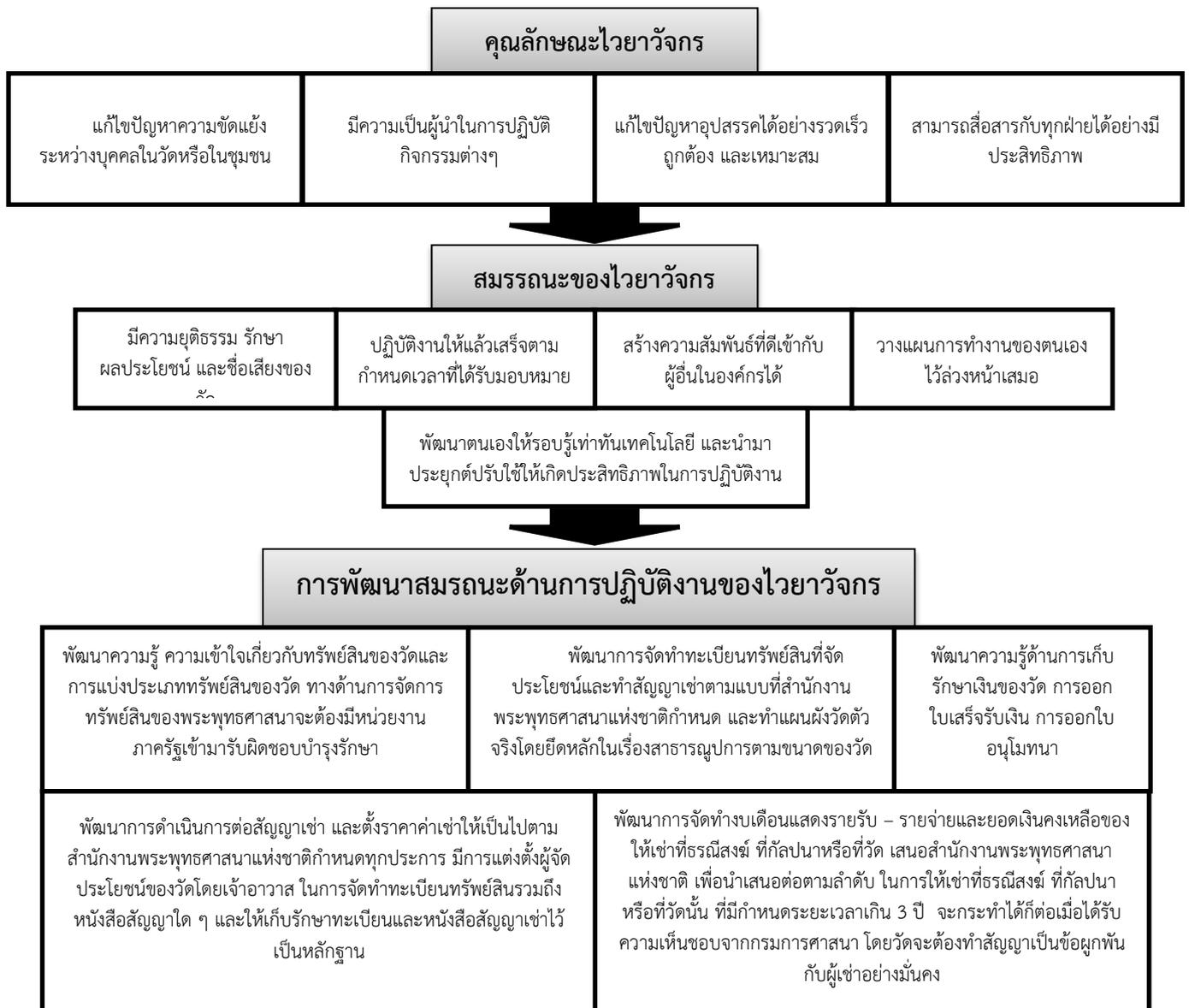
1. คุณลักษณะไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า คุณลักษณะไวยาวัจกรในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม มีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ด้านบุคลิกภาพ รองลงมา ด้านบทบาทหน้าที่ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรวิทย์ สิทธิจินดา (2008) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลสนชั้นร์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของประชาชน เรียงตามลำดับความต้องการคือ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมีความต้องการมากที่สุด ด้านความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมีความ ต้องการมาก ด้านลักษณะส่วนตัวและครอบครัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมีความต้องการมาก ด้านการ บริหารและปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมีความต้องการมาก ด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมีความต้องการมาก เมื่อจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรม อาชีพ รายได้ต่อเดือน การได้รับความช่วยเหลือและการรับข้อมูลข่าวสาร มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมไม่ แตกต่างกัน ด้านมนุษยสัมพันธ์และ ค่านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า เพศต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน ในเรื่องความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับคนทุกระดับ ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีปัญหาการทุจริต มีความเข้าใจและรักษาคำพูด ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่างกันมีความเห็น แตกต่างกันในเรื่องการวางแผนความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล อดทนและทำงานหนัก ด้านลักษณะส่วนตัว และครอบครัวพบว่า ผู้ที่มีอายุแตกต่างกันและผู้ที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องของอายุของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริหารและ การปฏิบัติงาน พบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องมีทักษะในการ เจริญต่อรองและแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในท้องถิ่นด้านความรู้ความสามารถ พบว่า การเข้าร่วม กิจกรรมต่างกันมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องอายุและระดับการศึกษา

2. สมรรถนะของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สมรรถนะของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม มีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ การยึดมั่นในคุณธรรม รองลงมา ความรับผิดชอบในงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มั่นโชะ กาหลง (2008) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลรุษะมิแล อำเภอมือง จังหวัดปัตตานี พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสถานการณ์ ด้านความรับผิดชอบ คุณธรรม จริยธรรม ด้านสมรรถนะ และความเป็นผู้นำด้านการมีส่วนร่วม ด้านความสำเร็จและการมีชื่อเสียง และด้านสถานภาพและความสัมพันธ์ตามลำดับ

3. สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม มีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ การได้ทรัพย์สินมาเป็นศาสนสมบัติของวัด รองลงมา การเก็บรักษาเงินของวัด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกั้นที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์ สอดคล้องกับผลการศึกษาของพระมหาสุนันท์สุนนโท และคณะ (2017) ได้ศึกษาเรื่อง พุทธบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัดในพระพุทธศาสนา พบว่า 1. ระดับปฏิบัติการในการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัดในพระพุทธศาสนาของพระสังฆาธิการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ 1. ด้านการเก็บรักษาเงินของวัด 2. ด้านการได้ทรัพย์สินมาเป็นศาสนสมบัติของวัด 3. ด้านการให้เช่าที่ดินหรืออาคาร 4. ด้านการให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนาหรือที่วัด และ 5. ด้านการกั้นที่ดินซึ่งเป็นที่วัดให้เป็นที่จัดประโยชน์

สรุปองค์ความรู้

ภาพประกอบที่ 1 การพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี

จากภาพประกอบที่ 1 แสดงองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอธิบายได้ ดังนี้

คุณลักษณะไวยาวัจกร คือ มีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลในวัดหรือในชุมชนได้ มีความเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เหมาะสม และสามารถสื่อสารกับทุกฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมรรถนะของไวยาวัจกร คือ ยึดมั่นในคุณธรรม ยุติธรรม รักษาผลประโยชน์ และชื่อเสียงของวัด มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบในงานพัฒนาตนเองให้รอบรู้เท่าทันเทคโนโลยี และนำมาประยุกต์ปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ทำงานเป็นทีมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเข้ากับผู้อื่นในองค์กรได้ และมีการวางแผนการทำงานของตนเองไว้ล่วงหน้าเสมอ

การพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกรวัดในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี คือ

1. พัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินของวัดและการแบ่งประเภททรัพย์สินของวัด ทางด้านการจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนาจะต้องมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามารับผิดชอบบำรุงรักษา
2. พัฒนาการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินที่จัดประโยชน์และทำสัญญาเช่าตามแบบที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด และทำแผนผังวัดตัวจริงโดยยึดหลักในเรื่องสาธารณูปการตามขนาดของวัด
3. พัฒนาการดำเนินการต่อสัญญาเช่า และตั้งราคาเช่าให้เป็นไปตามสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนดทุกประการ มีการแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัดโดยเจ้าอาวาส ในการจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน รวมถึงหนังสือสัญญาใด ๆ และให้เก็บรักษาทะเบียนและหนังสือสัญญาเช่าไว้เป็นหลักฐาน
4. พัฒนาการจัดทำบเดือนแสดงรายรับ - รายจ่ายและยอดเงินคงเหลือของให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่ กัลปนาหรือที่วัด เสนอสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อนำเสนอต่อตามลำดับ ในการให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่ กัลปนาหรือที่วัดนั้น ที่มีกำหนดระยะเวลาเกิน 3 ปี จะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากกรมการศาสนา โดยวัดจะต้องทำสัญญาเป็นข้อผูกพันกับผู้เช่าอย่างมั่นคง
5. พัฒนาความรู้ด้านการเก็บรักษาเงินของวัด การออกใบเสร็จรับเงิน การออกใบอนุโมทนา

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุในจังหวัดกาญจนบุรี มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
 - 1) มหาเถรสมาคม กำหนดกฎเกณฑ์ และมาตรการเกี่ยวกับคุณลักษณะของไวยาวัจกรให้ทุกวัด ส่งเสริมไวยาวัจกรให้มีคุณลักษณะเป็นมาตรฐานเดียวกัน
 - 2) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรส่งเสริมสมรรถนะของไวยาวัจกรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและก้าวหน้ายุคสมัย
 - 3) มหาเถรสมาคมร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมกันกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการดำเนินงานในการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัดอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) พัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินของวัดและการแบ่งประเภททรัพย์สินของวัด ทางด้านการจัดการทรัพย์สินของพระพุทธศาสนาจะต้องมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามารับผิดชอบบำรุงรักษา

2) พัฒนาการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินที่จัดประโยชน์และทำสัญญาเช่าตามแบบที่สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด และทำแผนผังวัดตัวจริงโดยยึดหลักในเรื่องสาธารณูปการตามขนาดของวัด

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรจะศึกษาไวยาวัจกรในจังหวัดอื่น ๆ ด้วยเพื่อเปรียบเทียบ สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างจากหลาย ๆ กลุ่ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานของไวยาวัจกร มากยิ่งขึ้น

2) ควรจะศึกษาถึงกลยุทธ์ เทคนิค และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะช่วยการพัฒนาสมรรถนะด้านการ ปฏิบัติงานของไวยาวัจกรมากยิ่งขึ้น

References

- Department of Religious Affairs, Ministry of Education. (1999). *Temple administration and management manual*. Bangkok: Department of Religious Affairs, Ministry of Education.
- Sittijinda, P., (2008). *Desired characteristics of the president of a subdistrict administrative organization*. According to the opinions of the people who have the right to vote in the Sahatsakhan Subdistrict Administrative Organization area Sahatsakhan District Kalasin Province. Master's degree independent study report. Khon Kaen: College of Local Administration, Khon Kaen University.
- Sunantho, S., et al. (2017). *Integrated Buddhism for the management of religious properties of Buddhist temples*. Research report. Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Kalong, M., (2008). *Desired characteristics of the president of Rusamilae Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Pattani Province*. Master's degree independent study report. Khon Kaen: College of Local Administration, Khon Kaen University.
- Thiraphanmethi, W., and Teeranantankun, T., (2003). *Sangha Administrative Manual*. Bangkok: Sahathamika.

